

ฟ้องคดีปกครอง เริ่มนับเวลา ณ วันไหน ?

สวัสดีครับ กระผม “นายปกครอง” ขออาสาทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายปกครองและคดีปกครองเป็นประจำทุกๆ วันเสาร์ผ่านทางคอลัมน์ “คดีปกครอง” แทน “นายมหาชน” ที่ท่านต้องไปปฏิบัติภารกิจอื่นและได้มอบหมายให้ “นายปกครอง” มาทำหน้าที่แทน จึงขอถือโอกาสนี้ฝากเนื้อฝากตัวกับท่านผู้อ่านด้วยนะครับ !

วินาทีนี้... เรื่องที่อยู่ในกระแสความสนใจของโลกก็คือ กรณีโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ญี่ปุ่นเกิดระเบิดจากเหตุแผ่นดินไหวและมีการรั่วไหลของสารกัมมันตภาพรังสีในระดับที่เป็นอันตรายต่อมนุษย์ ปราบฏการณ์ครั้งนี้ถือเป็นเครื่องเตือนใจสำหรับประเทศที่คิดจะสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์รวมถึงประเทศไทยด้วย เพราะขนาดญี่ปุ่นที่ได้ขึ้นชื่อเรื่องมาตรการความปลอดภัยยังแทบรับมือไม่ไหว ประเทศไทยอย่างเรา ก็ควรที่จะนำเหตุการณ์นั้นมาเป็นบทเรียนและแสวงหามาตรการเพื่อที่จะรับมือกับเหตุการณ์รุนแรงที่อาจจะเกิดขึ้น ไม่ว่าเรื่องใดก็ตาม

กลับมาเข้าเรื่องคดีปกครองกันต่อ คดีนี้มีประเด็นโต้แย้งในเรื่องการนับระยะเวลาการฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ทาว์นเฮาส์ 3 หลังติดกัน ได้รับคำสั่งจากผู้อำนวยการเขต (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1) ให้ระงับการดัดแปลงอาคารทาว์นเฮาส์ทั้ง 3 หลัง และห้ามมิให้ผู้ฟ้องคดีหรือบุคคลใดใช้หรือเข้าไปในส่วนใดๆ ของอาคาร และให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการเปลี่ยนแปลงแก้ไขอาคารดังกล่าวให้ถูกต้องตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น รวมทั้งยื่นคำขอรับใบอนุญาตดัดแปลงอาคารให้ถูกต้องตามกฎหมาย

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำสั่งของผู้ผู้อำนวยการเขตไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากการดัดแปลงอาคารบางส่วนได้มีมาอยู่ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะซื้อมาแล้ว สำหรับในส่วนที่ผู้ฟ้องคดีทำการดัดแปลงก็เพียงเพื่อบังแดดบังฝน และเพื่อป้องกันความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเท่านั้น การดัดแปลงดังกล่าวมิได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อโครงสร้างและฐานรากของตัวอาคารเดิมแต่อย่างใด

ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ในเขตกรุงเทพมหานคร (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2) โดยต่อมาผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการวินิจฉัยอุทธรณ์ทางไปรษณีย์แต่ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยจึงนำเรื่องมาฟ้องต่อศาลปกครอง

คดีนี้ศาลยังไม่ทันได้วินิจฉัยในเนื้อหาของคดีก็ต้องมาติดที่ระยะเวลาการฟ้องคดีเสียแล้ว โดยกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้วางหลักในเรื่องดังกล่าวไว้ดังนี้

มาตรา 69 วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 กำหนดว่า กรณีการแจ้งเป็นหนังสือให้ส่งหนังสือแจ้งต่อผู้นั้น หรือถ้าได้ส่งไปยังภูมิลำเนาของผู้นั้นก็ให้ถือว่าได้รับแจ้งตั้งแต่วันที่ไปถึง

มาตรา 49 แห่ง พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 กำหนดว่า การฟ้องคดีปกครองจะต้องยื่นฟ้องภายใน 90 วัน นับตั้งแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี หรือนับแต่วันที่พ้นกำหนด 90 วัน นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและไม่ได้มีหนังสือชี้แจงจากหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือได้รับแต่เป็นคำชี้แจงที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่มีเหตุผล แล้วแต่กรณี เว้นแต่จะมีบทกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

คดีที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการควบคุมอาคาร จึงต้องนำ พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 มาใช้บังคับ และมาตรา 52 วรรคสี่ของกฎหมายดังกล่าวได้บัญญัติว่า ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสนอคดีต่อศาลภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์

ระยะเวลาการฟ้องคดีจึงต้องถือตาม พ.ร.บ.ควบคุมอาคารฯ เพราะเข้ากรณีที่มิมีบทกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้

ศาลปกครองชั้นต้นเห็นว่า เมื่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ฯ ได้แจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับภายในประเทศ โดยแจ้งไปตามที่อยู่ของผู้ฟ้องคดีได้ให้ไว้ซึ่งก็คือบ้านที่พิพาท โดยมีบุคคลในบ้านหลังดังกล่าวลงชื่อรับไว้แทนเมื่อวันที่ 15 ก.ค. 52 กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งแล้วตั้งแต่วันที่ 15 ก.ค. 52 ซึ่งตามกฎหมายควบคุมอาคาร ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง กล่าวคือจะต้องยื่นฟ้องภายในวันที่ 14 ส.ค.52

การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องในวันที่ 19 ส.ค.52 จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีที่ว่าตนไม่ได้อยู่ที่บ้านหลังดังกล่าวและญาตินำจดหมายมาให้ตนล่าช้านั้น ไม่อาจรับฟังได้ ศาลปกครองชั้นต้นจึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ผู้คดีโดยอ้างมาตรา 71 แห่ง พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ที่กำหนดว่า การแจ้งโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับให้ถือว่าได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนด 7 วัน นับแต่วันส่ง สำหรับกรณีภายในประเทศ ... เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้น

ศาลปกครองสูงสุดได้อธิบายในประเด็นดังกล่าวว่า มาตรา 71 ข้างต้น หมายความว่า การแจ้งคำสั่งทางปกครองโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ ที่พิสูจน์ไม่ได้ว่ามีการได้รับการแจ้งคำสั่งทางปกครองเมื่อใด ให้ถือว่าได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนด 7 วัน นับแต่วันส่งสำหรับกรณีภายในประเทศ ซึ่งต่างจากกรณีของผู้ฟ้องคดีที่มีหลักฐานว่ามีผู้ลงชื่อรับไว้เมื่อวันที่ 15 ก.ค. 52 แม้จะมีบุคคลอื่นรับไว้แทนก็ตาม ก็ถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์แล้วตั้งแต่วันที่ 15 ก.ค. 52 ศาลปกครองสูงสุดจึงยืนตามคำสั่งศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 107/2553) คดีนี้เรียกว่าตกรอบ... เพราะเข้าใจบทกฎหมายคลาดเคลื่อน... !!

โดย นายปกครอง
